

dele; den totale fedtmasse (FM), knoglemineralindholdet (TBBMC), og den resterende del som kaldes den slanke legemsmasse (LTM).

Formålet var at undersøge præcisionen og akkuratessen af DXA til bestemmelse af KS hos undervægtige patienter med kronisk tarmsygdom, samt at beskrive sammenhængen mellem den intestinale energiabsorption og KS hos patienter med tyndtarmsresektion.

Præcisionen af DXA (CV%) var ca. 2%, hvilket svarer til fund hos raske. DXA-metoden var samtidig akkurat, men akkuratessesfejlen hos den enkelte patient, udtrykt ved SEE af regressionsligningen mellem målte og forventede værdier, var næsten dobbelt så stor som hos raske. Målingerne af FM ved brug af DXA var overensstemmende med en række veletablerede metoder til bestemmelse af FM. Kropsvægten hos patienter med tyndtarmsresektion var i gennemsnit 7,5 kg lavere end hos raske, og 80% af vægtreduktionen skyldtes nedsat FM (30% reduktion, $p < 0,001$), hvorimod LTM kun var moderat nedsat (3% reduktion, $p > 0,05$). Der kunne ikke påvises nogen signifikant korrelation mellem den intestinale energiabsorption og DXA-variabler hos disse patienter.

Forf.s adresse: Vodroffs Tværgade 5 D, 4. sal, 1909 Frederiksberg C.

E-mail: khaderslev@dadlnet.dk

Forsvaret finder sted den 21. marts 2003, kl. 14.00, Hannover Auditoriet, Panum Institutet, Blegdamsvej 3, København.

Bedømmere: *Jannik Christian Hilsted, Anne Mette Rosenfalck og Anders Gotfredsen.*

Vejleder: *Michael Staun.*

Kristian Valbak:

Egnethed til psykoanalytisk psykoterapi

Ph.d.-afhandlingen er baseret på studier foretaget under ansættelse på Psykoterapeutisk Afdeling, Psykiatrisk Hospital i Århus. Den består af en litteraturgennemgang af 41 artikler med kvantitative undersøgelser af før-terapikarakteristika for ambulante patienter i psykoanalytisk psykoterapi og fire originale arbejder vedrørende 72 ikke-psykotiske patienter i langtidsterapi, 74 førstegangs-diagnosticerede psykotiske patienter, som fik hurtigt indsættende manualiseret, støttende psykodynamisk psykoterapi i Det Nationale Skizofreniprojekt, samt tolv patienter med svær bulimi i specialiseret gruppeanalytisk langtidsterapi.

Formålet var at undersøge, hvilke patientkarakteristika terapeuten kan benytte for at bedømme patientens mulighed for at få et godt udbytte af terapien og at udvikle og afprøve metoder til selektion og udbyttebedømmelse inden for empirisk psykoterapiforskning.

Prædiktorerne var psykologiske variabler, som tænkes vigtige til etablering af en terapeutisk alliance. Patienternes egnethed blev operationaliseret og scoret vha. DAI-skalaen (Dynamic Assessment Interview) og en nykonstrueret APPP-skala (Assessment of Psychotic Patients for Psychotherapy). Disse skalaer blev korreleret til andre velprøvede skalaer og til patienternes adherence og udbytte.

Resultaterne lignede fundene i andre internationale undersøgelser: Korrelationerne er små og det er vanskeligt at isolere enkelte prædiktorer, der kan forudsige udbytte på in-

dividplan. Hvad angik terapitilknytning for de psykotiske patienter, havde APPP-skalaen en god positiv prædiktiv værdi.

På baggrund af et god udbytte for de bulimiske patienter blev mulighederne for tilpasning af gruppeterapiens metode og teknik til relativt »uegnede« patienter diskuteret.

Forf.s adresse: Ledelsesgang Nord, Psykiatrisk Hospital i Århus, 8240 Risskov.

E-mail: kv@psykiatri.aaa.dk

Forsvaret finder sted fredag den 21. marts 2003, kl. 14.00, Auditoriet, Psykiatrisk Hospital i Århus.

Bedømmere: *Frede Olesen, Thorkil Sørensen, professor Bengt-Åke Armelius, Sverige.*

Vejledere: *Povl Munk-Jørgensen, Bent Rosenbaum og lektor Esben Hougaard.*

Henrik Frederiksen:

Genes and physical functioning in the elderly

Ph.d.-afhandlingen der består af fire artikler og en oversigt, er baseret på arbejde udført ved Epidemiologi, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet.

Formålet var at studere indflydelsen af familiære faktorer, genetiske faktorer samlet og specifikke genetiske faktorer på det fysiske funktionsniveau hos ældre. Resultaterne baseres på data fra mere end 10.000 deltagere i undersøgelser foretaget af Det Danske Tvillingregister og Center for Aldringsforskning.

Ekstreme længelevende er per definition sjældne og kan tænkes at være selekterede på grundlag af genetiske faktorer der fremmer en vellykket aldring. I så fald vil børn af længelevende forældre selv ældes med et højere funktionsniveau og bedre helbred end børn af forældre som døde tidligt. Studierne bekræftede at ældres muskelstyrke, kognitivt funktionsniveau og helbred er positivt associeret med forældrenes livslængde, om end effekten er lille.

Den generelle muskelstyrke kan hos ældre estimeres ved gribestyrken. Resultaterne fra studierne blandt 1.757 ældre tvillingepar viste, at 50% af variationen i gribestyrken kan forklares af genetiske forskelle. Denne fænotype benyttes derfor nu til at lede efter specifikke genetiske varianter af betydning for gribestyrken.

Blandt yngre betyder I/D polymorfien i ACE-genet muligvis noget for den fysiske funktion. Hvis dette også gælder ældre ville det være vigtigt for forståelsen af årsager til funktionsindskrænkning. Resultaterne fra studierne kunne imidlertid ikke bekræfte at ACE-genotype betyder noget for hverken funktionsniveauet, de spontane ændringer i den fysiske funktion eller effekten af træning hos ældre.

Forf.s adresse: Epidemiologi, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syd-

dansk Universitet, Sdr. Boulevard 23A, 5000 Odense C.

E-mail: hfrederiksen@health.sdu.dk

Forsvaret fandt sted den 12. marts, 2003.

Bedømmere: *Jaakko Kaprio, Finland, Jørn Olsen og cand.scient. Torben Kruse.*

Vejledere: *Kaare Christensen, David Gaist og cand.scient. Lis Puggaard.*